

BÁO CÁO THAM LUẬN
Giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động
của HĐND, Thường trực và các Ban HĐND

Thường trực HĐND huyện Cư Jút

Kính thưa các đồng chí chủ trì Hội nghị;

Kính thưa quý vị đại biểu.

Thực hiện Kế hoạch số 08/KH-HĐND, ngày 28/4/2022 của Thường trực HĐND tỉnh Đắk Nông về việc tổ chức Hội nghị Thường trực HĐND 2 cấp tỉnh, huyện lần thứ nhất nhiệm kỳ 2021-2026. Thường trực HĐND huyện Cư Jút báo cáo tham luận về “*Đổi mới phương thức, nâng cao chất lượng hoạt động giám sát chuyên đề*”.

Trước hết, thay mặt Thường trực HĐND huyện Cư Jút xin gửi đến các đồng chí chủ trì Hội nghị và quý vị đại biểu lời chúc sức khỏe, hạnh phúc, chúc Hội nghị thành công tốt đẹp.

Kính thưa Hội nghị

Luật Tổ chức Chính quyền địa phương năm 2015, Luật hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân 2015 đã quy định cụ thể về phạm vi, nguyên tắc, thẩm quyền, trách nhiệm, nội dung, trình tự hoạt động giám sát của Quốc Hội và HĐND các cấp. Việc thực hiện chức năng giám sát của HĐND, nhất là hoạt động giám sát chuyên đề có ý nghĩa quan trọng, thể hiện vai trò của cơ quan quyền lực Nhà nước ở địa phương. Mục đích của giám sát nhằm xem xét, đánh giá việc thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và nghị quyết của HĐND, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan Nhà nước ở địa phương. Thông qua giám sát nắm bắt kịp thời những hạn chế, bất cập trong công tác quản lý nhà nước, chỉ đạo, điều hành tổ chức thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng – an ninh ở địa phương, cơ sở; từ đó, kiến nghị, đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý, điều hành của các cấp chính quyền; đề xuất xây dựng và điều chỉnh, bổ sung các chủ trương, chính sách phù hợp, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm an sinh xã hội, giữ vững quốc phòng, an ninh của địa phương.

Trong những năm qua, hoạt động của HĐND huyện Cư Jút nói chung và hoạt động giám sát của HĐND, Thường trực HĐND, các Ban HĐND huyện nói riêng đã

có nhiều đổi mới về nội dung, hình thức, phương pháp giám sát theo hướng thiết thực, linh hoạt, chất lượng và hiệu quả.

Việc đề xuất, lựa chọn nội dung, dự kiến nội dung chương trình giám sát và xây dựng, ban hành Nghị quyết về chương trình giám sát của HĐND hàng năm của HĐND, Thường trực HĐND, các ban HĐND được thực hiện theo quy trình chặt chẽ, đúng luật định. Căn cứ vào nội dung giám sát chuyên đề đã được HĐND huyện giao, Thường trực HĐND, các ban HĐND xây dựng Kế hoạch giám sát, xác định rõ mục đích, yêu cầu, nội dung, đối tượng, phạm vi và mốc thời gian giám sát; đồng thời quyết định thành lập Đoàn giám sát của Thường trực và các Ban HĐND để triển khai thực hiện. Đoàn giám sát nghiên cứu, rà soát các văn bản pháp luật, các chủ trương, chính sách, quy định có liên quan đến nội dung giám sát, đồng thời xây dựng đề cương hướng dẫn báo cáo cho các đối tượng chịu sự giám sát; thông báo lịch trình thời gian gửi báo cáo và tổ chức giám sát tới các cơ quan, tổ chức chịu sự giám sát để triển khai thực hiện. Tổ chức họp Đoàn giám sát để triển khai, quán triệt nội dung kế hoạch giám sát, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên Đoàn giám sát, thống nhất kế hoạch làm việc tại các địa phương, đơn vị.

Đổi mới phương thức giám sát, kết hợp đồng thời việc nghiên cứu báo cáo, xem xét hồ sơ sổ sách với kiểm tra thực tế tại địa phương, cơ sở; so sánh, đối chiếu kết quả thực hiện với các quy định hiện hành của Nhà nước, nghị quyết của HĐND. Trên cơ sở giám sát thông qua báo cáo và giám sát trực tiếp tại các địa phương và một số cơ quan chuyên môn, Đoàn giám sát báo cáo kết quả giám sát, trình Thường trực HĐND, ban HĐND xem xét, kết luận bảo đảm đúng yêu cầu về thời gian, tổng hợp đầy đủ, chính xác thông tin thu thập được qua thực tế giám sát. Báo cáo kết quả giám sát phải đảm bảo khách quan, có căn cứ, chỉ ra được những tồn tại, hạn chế, những bất cập trong quá trình tổ chức thực hiện chính sách, pháp luật, nghị quyết của HĐND và đề xuất, kiến nghị, yêu cầu cơ quan chức năng chấp hành nghiêm các quy định của pháp luật, thực hiện đúng nhiệm vụ quyền hạn của mình, có các giải pháp cụ thể, khả thi khắc phục những tồn tại, hạn chế.

Từ đầu nhiệm kỳ 2021 - 2026 đến nay, Thường trực và các Ban HĐND huyện đã thực hiện 05 cuộc giám sát chuyên đề, đối tượng chịu sự giám sát là UBND huyện, một số cơ quan ban ngành, phòng ban chuyên môn, đơn vị sự nghiệp trực thuộc UBND huyện và UBND các xã, thị trấn trên địa bàn; chủ thể giám sát, nội dung giám sát gồm có: Thường trực HĐND giám sát việc thực hiện các quy định pháp luật về quản lý, bảo vệ môi trường đối với các trang trại chăn nuôi trên địa bàn huyện (năm

2021); giám sát việc quản lý, vận hành khai thác và bảo trì các tuyến đường huyện, đường xã, đường giao thông nông thôn trên địa bàn huyện (năm 2022); Ban Kinh tế - Xã hội giám sát việc phân bổ dự toán ngân sách cho các cơ quan, đơn vị sự nghiệp theo Nghị quyết số 39/2016/NQ-HĐND ngày 15/12/2016 của HĐND tỉnh Đắk Nông ban hành quy định về nguyên tắc, tiêu chí và định mức phân bổ dự toán chi thường xuyên ngân sách tỉnh Đắk Nông năm 2017 (năm 2021); Ban Pháp chế giám sát việc giải quyết các vụ việc dân sự về đất đai của Tòa án nhân dân huyện (năm 2021); giám sát việc biên chế, bố trí, sắp xếp cán bộ, viên chức của các cấp học (THCS, TH, MN) trên địa bàn huyện (năm 2022).

Nhìn chung công tác hoạt động giám sát chuyên đề của Thường trực, các ban HĐND huyện được triển khai đúng chương trình, kế hoạch và bảo đảm yêu cầu nội dung giám sát. Những bất cập, khó khăn, tồn tại, hạn chế trong việc thực hiện nhiệm vụ của đối tượng chịu sự giám sát đã được phát hiện và trao đổi thẳng thắn, có sự thống nhất trong nhận xét, đánh giá và đưa ra các kết luận, kiến nghị phù hợp. UBND huyện, các phòng, ban, đơn vị liên quan ngày càng nêu cao tinh thần trách nhiệm, phối hợp, thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả nhiều kiến nghị của HĐND thông qua các cuộc giám sát chuyên đề.

Ngoài ra, Thường trực, các ban của HĐND huyện căn cứ tình hình thực tế của địa phương để lựa chọn, bổ sung một số nội dung giám sát, khảo sát của Thường trực HĐND, các ban của HĐND huyện theo quy định, có sự phối hợp chặt chẽ với các ngành trong xây dựng nội dung chương trình, kế hoạch giám sát đảm bảo không trùng lặp nội dung, chồng chéo đối tượng giám sát.

Tuy nhiên qua hoạt động giám sát chuyên đề của Thường trực và các Ban HĐND huyện vẫn còn một số hạn chế tồn tại như sau:

- Việc lựa chọn nội dung giám sát thiếu trọng tâm hoặc đơn thuần, chưa sát thực so với yêu cầu của thực tiễn.

- Việc xác định các văn bản pháp lý có liên quan đến nội dung giám sát chưa được cập nhật đầy đủ nên việc xây dựng đề cương báo cáo giám sát chung chung, chưa cụ thể; việc chuẩn bị nội dung báo cáo giám sát của các cơ quan, đơn vị mang tính hình thức, thiếu thông tin, tài liệu kiểm chứng, không bảo đảm yêu cầu nội dung giám sát; một số cơ sở sao chép báo cáo của nhau mang tính đối phó, Đoàn giám sát phải yêu cầu làm lại báo cáo.

- Các đại biểu HĐND, thành viên các Ban HĐND hoạt động kiêm nhiệm, khi tham gia đoàn giám sát chưa dành thời gian cần thiết để nghiên cứu kỹ các văn bản pháp luật, quy định về nội dung giám sát nên chưa phát huy tốt vai trò của đại biểu, chất lượng ý kiến tham gia trong quá trình giám sát chưa cao, đồng ý xuôi chiều;

- Việc theo dõi, kiểm tra việc thực hiện các kết luận, kiến nghị sau giám sát chưa thường xuyên sâu sát, ảnh hưởng đến hiệu lực, hiệu quả hoạt động giám sát.

Để tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng hoạt động giám sát chuyên đề, Thường trực HĐND huyện Cư Jút đề xuất một số giải pháp như sau:

Thứ nhất: Cần phải nhận thức đầy đủ, sâu sắc về vai trò, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Hội đồng nhân dân được quy định tại Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, Luật hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân năm 2015 và các văn bản quy phạm pháp luật khác về tổ chức, hoạt động của HĐND nói chung và hoạt động giám sát nói riêng để việc tổ chức các hoạt động giám sát bảo đảm chặt chẽ, đúng quy định của pháp luật.

Thứ hai: việc xây dựng chương trình giám sát của HĐND, Thường trực và các Ban HĐND cần được các chủ thể giám sát nghiên cứu, lựa chọn kỹ nội dung chương trình giám sát bảo đảm tính thiết thực, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương, tập trung vào những vấn đề nóng, bức xúc, những ý kiến, kiến nghị của cử tri quan tâm có tác động ảnh hưởng lớn đến đời sống của các tầng lớp Nhân dân và sự phát triển toàn diện của địa phương. Đây là khâu quan trọng, việc lựa chọn nội dung giám sát đúng trọng tâm, trọng điểm quyết định đến chất lượng và hiệu quả của giám sát chuyên đề.

Thứ ba: Đoàn giám sát cần thực hiện tốt công tác chuẩn bị khi tổ chức triển khai thực hiện kế hoạch giám sát: nghiên cứu, rà soát, cập nhật đầy đủ các văn bản pháp luật, các chủ trương, chính sách, quy định có liên quan đến nội dung giám sát để xây dựng đề cương báo cáo giám sát bảo đảm báo cáo đầy đủ về tình hình tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát; cơ sở pháp lý thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của đối tượng chịu sự giám sát; kết quả cụ thể trong quản lý, điều hành tổ chức thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn liên quan đến nội dung giám sát; có thể yêu cầu nêu cụ thể các chương trình, kế hoạch, văn bản chỉ đạo điều hành và thông tin tài liệu liên quan đến nội dung giám sát. Báo cáo giám sát phải phân tích rõ những mặt hạn chế, yếu kém, nguyên nhân, trách nhiệm của tổ chức, cá nhân có liên quan và biện pháp khắc phục;

phản ánh những bất cập, khó khăn vướng mắc và kiến nghị cơ quan thẩm quyền về các quy định pháp luật, cơ chế, chính sách phù hợp với thực tiễn.

Khi tiến hành giám sát ở các cơ quan, đơn vị, địa phương cần kết hợp chặt chẽ giữa hình thức xem xét báo cáo và nghiên cứu hồ sơ tài liệu có liên quan, khảo sát, kiểm tra thực tế, cần thu thập đầy đủ các thông tin để kiểm chứng kết quả thực hiện trong báo cáo giám sát của đơn vị, đối chiếu với các quy định hiện hành của nhà nước, Nghị quyết HĐND để đề xuất những kết luận đúng, đưa ra các kiến nghị hợp lý, xác đáng, thuyết phục. tránh việc kết luận, kiến nghị chung chung gây khó khăn việc thực hiện.

Thứ tư: cần phát huy trách nhiệm cá thành viên đoàn giám sát (*nghiên cứu báo cáo, tham gia họp đoàn, khảo sát, giám sát trực tiếp, đóng góp ý kiến*), huy động trí tuệ tập thể các thành viên để có thể đánh giá sâu sắc kết quả đạt được trong lĩnh vực được giám sát và đề xuất các giải pháp khắc phục những hạn chế được chỉ ra nhằm đảm bảo tính hiệu lực, hiệu quả của giám sát.

Thứ năm: tăng cường công tác kiểm tra, theo dõi, đôn đốc khắc phục những hạn chế, tồn tại được kiến nghị qua giám sát. Tiếp tục tái giám sát hoặc tiếp tục giám sát bằng hình thức chất vấn tại kỳ họp HĐND.

Thứ sáu: Tăng cường giữ mối liên hệ, phối hợp chặt chẽ với các cơ quan, đơn vị, nhất là với Ủy ban Mặt trận tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể trong hoạt động giám sát. Thông qua hoạt động tiếp xúc cử tri, những phản ánh, kiến nghị của UBMTTQ về những vấn đề liên quan đến ý kiến, dư luận của nhân dân trên địa bàn để đề xuất, lựa chọn nội dung giám sát có ý nghĩa thiết thực trong đời sống xã hội.

Trên đây là một số ý kiến tham luận của Thường trực HĐND huyện Cư Jút, rất mong nhận được các ý kiến góp ý, trao đổi kinh nghiệm của các quý vị đại biểu tham dự Hội nghị.

Xin trân trọng cảm ơn./.